

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **P. Š.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Městský úřad Hodonín**, se sídlem Masarykovo nám. 53/1, Hodonín, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2017, čj. 31 A 110/2016-22,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2017, čj. 31 A 110/2016-22, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou domáhal vydání rozsudku, kterým by soud žalovanému uložil povinnost rozhodnout ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku. Správní orgán prý nerozhodl ve věci poté, kdy byl prostřednictvím zmocněnkyně podán odpor proti příkazu o uložení pokuty, a náprava nebyla zjednána ani poté, kdy žalobce uplatnil opatření proti nečinnosti žalovaného.

[2] Krajský soud žalobu usnesením odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., neboť bylo najisto prokázáno, že žalovaný ve věci rozhodl. Odpor, který proti příkazu o uložení pokuty podala údajná zmocněnkyně žalobce, nebyl podepsán platným elektronickým podpisem. Podání označené jako odpor proto nemělo žádné procesní účinky (§ 37 odst. 4 správního řádu). Příkaz k uložení pokuty tak nabyl právní moci dne 15. 10. 2015 a žalovaný neměl žádnou povinnost ve věci dále rozhodovat. Podmínkou pro věcné projednání žaloby je skutečnost, že nečinnost žalovaného správního orgánu vůbec přichází

v úvahu, tedy v případech, kdy správní orgán má zákonnou povinnost rozhodnutí či osvědčení vydat a tuto povinnost nesplní. V žádném případě soud není oprávněn v tomto typu řízení přikázat správnímu orgánu vydat rozhodnutí, které žalovaný vydal.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) s rozhodnutím krajského soudu nesouhlasí a podává proti němu kasační stížnost. Rozhodnutí krajského soudu je pro něj prý překvapivé. Nemohl totiž očekávat právě tento důvod odmítnutí žaloby. Správní orgán činil spornou nikoliv otázka platnosti elektronického podpisu, ale otázka, zda zmocněnkyně opravdu měla právo stěžovatele zastupovat (dle žalovaného totiž nedoložila stěžovatelem podepsanou plnou moc). Stěžovatel zastává názor, že krajský soud měl nařídit jednání a dát stěžovateli šanci se k uvedené otázce vyjádřit. Stěžovatel předkládá i důkaz printscreenem odchozího e-mailu, kterým chce prokázat, že e-mail jeho zmocněnkyně byl opatřen zaručeným elektronickým podpisem.

[4] Žalovaný považuje rozhodnutí krajského soudu za správné. Upozorňuje, že odvolací správní orgán v usnesení řešícím nečinnost žalovaného výslovně uvádí, že odpor byl podepsán neplatným uznávaným elektronickým podpisem. Proto nemůže být rozhodnutí krajského soudu pro stěžovatele nijak překvapivé.

[5] Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; shledal přitom vadu, kterou by byl povinen se zabývat i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] NSS nejdříve podotýká, že v dané věci lze namítat pouze nezákonnost odmítnutí žaloby, protože se jedná o kasační stížnost proti usnesení o odmítnutí žaloby, tj. důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Úkolem NSS tedy je posoudit, zda krajský soud postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele odmítl, a zda své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Jeho úkolem naopak nyní není, aby vyslovil, zda je žalovaný skutečně nečinný.

[8] Krajský soud věc meritorně neposuzoval, neboť dle jeho názoru k tomu nebyly splněny nezbytné procesní podmínky. Podmínkou pro věcné projednání žaloby je prý skutečnost, že správní orgán má zákonnou povinnost rozhodnutí vydat a tuto povinnost nesplní.

[9] K tomu NSS uvádí následující. Je již součástí letité a ustálené judikatury, že posouzení toho, zda je správní orgán nečinný ve smyslu § 79 s. ř. s., je otázkou důvodnosti žaloby (součástí rozhodnutí ve věci samé), nikoliv otázkou existence podmínek řízení (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 9. 2010, čj. 7 Ans 5/2008-164, č. 2181/2011 Sb. NSS, věc *Adast Systems*). Právní závěr krajského soudu je tedy v přímém rozporu s právě uvedeným názorem rozšířeného senátu.

[10] NSS samozřejmě nepřistupuje k rušení usnesení o odmítnutí žaloby v obdobných situacích jen proto, aby krajský soud užil správnou formu, byť výsledek rozhodnutí by byl beztak pro žalobce nepříznivý (podobně např. rozsudek ze dne 7. 6. 2013, čj. 6 Ans 6/2013-

pokračování

27, věc *Novinová a poštovní*, bod 25: „*Stěžovatelova žaloba by tedy, i při meritorním projednání, byla na každý pád neúspěšná.*“).

[11] V nynější věci je však nesprávná procesní forma spojena též s tím, že stěžovatel byl připraven o možnost vyjádřit se k podstatě otázky řešené krajským soudem. Nemohl se vůbec vyjádřit ke klíčovému důvodu, proč žalovaný údajně nečinný není. Tento důvod (absence platného uznávaného elektronického podpisu ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu na odporu podaném L. K.) poprvé uplatnil až krajský soud v napadeném usnesení. Postoj žalovaného v řízení před krajským soudem byl ten, že není nečinný, neboť L. K. jako zmocněnkyně stěžovatele vůbec nedoložila stěžovatelem podepsanou plnou moc, a tedy neprokázala zmocnění. Neplatný uznávaný elektronický podpis L. K. sice žalovaný také zmiňuje, na rozdíl od absence plné moci však z něj nevyvozuje žádné právní závěry (viz vyjádření k žalobě ze dne 17. 10. 2016, obdobně též usnesení Krajského úřadu Jihomoravského kraje ve věci opatření proti nečinnosti). Důvod rozhodnutí krajského soudu byl tedy pro stěžovatele objektivně překvapivý a stěžovatel byl zbaven možnosti v této otázce uplatnit důkazní návrhy.

[12] NSS v tomto odkazuje na judikaturu Ústavního soudu, podle níž „*předvídatelné může být jen takové rozhodnutí, kterému předchází předvídatelný postup soudu v řízení. Ze zákona jasně vyplývá, že účastníci nesmí být zaskočeni jiným právním posouzením věci soudem, aniž by jim bylo umožněno uvést skutečnosti, které jsou podle názoru soudu pro rozhodnutí významné, a navrhnout k jejich prokázání důkazy*“ [nález ze dne 7. 4. 2011 sp. zn. I. ÚS 2014/10 (N 67/61 SbNU 61)].

[13] NSS jen podotýká, že stěžovatel se již v žalobě domáhal nařízení jednání, a krajský soud jej svým nesprávným postupem o právo účastnit se jednání připravil.

[14] Ze shora uvedených důvodů NSS usnesení krajského soudu zrušil. Tím nijak nepředjímá, zda je žalovaný skutečně nečinný.

[15] Navržené důkazy NSS neprováděl. Nyní bude na krajském soudu, aby tyto důkazy při jednání provedl sám, event. vysvětlil, proč jsou snad navržené důkazy pro rozhodnutí nadbytečné.

[16] Kasační stížnost je tedy důvodná, proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. NSS napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V novém řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Žalobu tedy, budou-li splněny další procesní podmínky, věcně projedná. O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu